

کوتاه‌تر از گزارش

دانش‌آموزان اتباع پشت در مدارس

ایبن روزها درحالی آمار و شواهد از صدور برگه‌های حمایت تحصیلی برای دانش‌آموزان افغانستانی خبر می‌دهد که ایبن جریان از خرداد و تیر به مهر ماه و آغاز سال تحصیلی رسید؛ آقندر که ظرفیت بسیاری از مدارس پر شد و دیگر دانش‌آموز جدیدی را ثبت‌نام نمی‌کنند.

حمید بوالی، یکی از فعالان حقوق اتباع و مهاجران خارجی درباره نتیجه این اقدامات می‌گوید: «با منسقت و پیگیری‌های فراوان، بالاخره تعداد زیادی از این بچه‌ها توانستند برگه حمایت تحصیلی را از وزارت کشور دریافت کنند.» همان برگه‌ای که به آنها مجوز قانونی ثبت‌نام در مدارس را می‌دهد اما به‌نظر می‌رسد این برگه که خانواده این دانش‌آموزان، تمام تابستان مسال گذشته، برای دریافت آن از این اداره به آن اداره رفتند، پایان این داستان پرمچارا نیست؛ «حالا باید سازمان آموزش و پرورش، یک یک دانش‌آموزی به هرکدام از این دانش‌آموزان بدهد تا آنها بتوانند به مراکز تحصیلی مراجعه و ثبت‌نام کنند.»

«ظرفیت پر شده است!»

اما روایت خانواده این دانش‌آموزان از روند دریافت کد و ثبت‌نام در مدارس، روایت تلخی است؛ «تا دهه اول مهر، برای صدور کد امروز و فردا کردند و بالاخره آب پاکی را روی دستمان ریختند که ظرفیت مدارس پر شده است و نمی‌توانیم کد دانش‌آموزی به شما بدهیم.» جمله‌ای که اگر اجرایی شود، معنایی جز این‌که این دانش‌آموزان نمی‌توانند امسال را در سیستم رسمی آموزش و پرورش تحصیل کنند، ندارد.

در این میان میترا تیموری، سرپرست مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور وزارت آموزش و پرورش درباره چگونگی برطرف شدن این موضوع به جام‌جم می‌گوید: «بدیهی است که در سال تحصیلی امسال، به‌دلیل مراجعه بیش از اندازه مهاجران، ظرفیت برخی مدارس و کلاس‌ها از حد معمول بالاتر رفته، تکمیل شده و توان ثبت‌نام فرد جدیدی را نداشته باشند؛ طبیعتاً هم این امکان وجود ندارد که در یک کلاس، بیشتر از سقف تعداد مجاز، دانش‌آموز حضور داشته باشد.» اما او از وجود راه‌های قانونی برای ثبت‌نام این افراد می‌گوید: «خانواده این دانش‌آموزان می‌توانند با در دست داشتن برگه حمایت تحصیلی به اداره منطقه آموزشی محل سکونت‌شان و به رابطین اتباع آن اداره مراجعه کنند.»

این‌طور که تیموری می‌گوید، رابطین اتباع ادارات هر منطقه، موظف به مشخص و معرفی کردن نزدیک‌ترین مدرسه‌ای که ظرفیت خالی دارد به این دانش‌آموزان هستند؛ «درواقع رابطین باید حتما مدرسه‌ای را که جای خالی دارد به این دانش‌آموزان معرفی کنند؛ چراکه تحت هیچ شرایطی، هیچ دانش‌آموزی که برگه حمایت تحصیلی دارد، نباید پشت درهای

مدرسه بماند.»

سرپرست مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور درباره این‌که اگر رابطین اتباع اداره هر منطقه در این خصوص با افراد همکاری نکردند، می‌گوید: «البته که رابطین به‌طور کامل توجیه هستند که باید این کار را انجام بدهند اما اگر به هر دلیلی این اتفاق نیفتاد، این خانواده‌ها می‌توانند به مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور مراجعه کنند.»

در واقع تیموری از مراجعه حضوری به این مرکز به‌عنوان آخرین راه برای ثبت‌نام دانش‌آموزان مهاجر افغانستانی در مدراسی که ظرفیت خالی دارند، یاد می‌کند؛ موضوعی که امیدواریم به سرانجام برسد و دریافت کد دانش‌آموزی، آخرین مرحله‌ای باشد که دانش‌آموزان افغانستانی برای ادامه تحصیل پشت سر می‌گذارند.

مرغ تریاکی نداریم

حسین غزنیزی، مدیرکل فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی سازمان غذا و دارو در واکنش به اضافه کردن مواد غیرمجاز به آب آشامیدنی مرغ‌ها و مجاری مرغ‌های تریاکی، آن را تکذیب کرد و شایعه خواند.وی گفت: «این موضوع را مدیر دفتر سلامت وزارت جهاد کشاورزی مطرح کرد که البته قبلاً رئیس سازمان دامپزشکی بوده است. اما رئیس فعلی سازمان دامپزشکی این موضوع را تکذیب و اعلام کرد که چنین چیزی صحت ندارد.» ایسنا

جزئیات مهم درباره طرح صیانت

نگاهی به تغییرات پیش‌نویس طرح جدید صیانت از حقوق کاربران فضای مجازی

« طرح صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی، بعد از حاشیه‌های فراوان در نهایت قرار شد بر اساس اصل ۸۵ قانون اساسی بررسی شود؛ به این معنا که کمیسیونی مشترک در مجلس شورای اسلامی طرح را به‌صورت تخصصی مورد بررسی و اصلاح قرار دهد و در صورت تصویب در این کمیسیون، طرح مستقیماً به شورای نگهبان ارسال شود و در صورت تایید توسط این شورا هم برای مدتی معلوم به شکل آزمایشی اجرا شود. از زمان تصمیم برای ارجاع این طرح به کمیسیون ۸۵ تا امروز تنها نکته قطعی این است که اولین جلسه بررسی این طرح قرار است یکشنبه هفته آینده برگزار شود. البته در این میان ترکیب نمایندگانی که قرار است این طرح را بررسی کنند هم مشخص شده و برخی از آنها به صراحت نظرشان را در موافقت با این طرح پیش از بررسی اعلام کرده‌اند. بحث بر سر علنی بودن این جلسات هم مورد توجه افکار عمومی قرار گرفته است، هر چند هنوز خبری مبنی بر علنی یا غیرعلنی بودن این جلسات منتشر نشده و تنها مهرداد ویس کرمی، دبیر کمیسیون مشترک طرح صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی اعلام کرده است که «اعضای کمیسیون بر شفافیت مذاکرات کمیسیون تاکید دارند.» اما نکته مهم در این میان برمی‌گردد به تفاوت‌های طرح عنوان‌شده در صحن علنی مجلس در تیرماه گذشته با پیش‌نویس طرحی که هفته آینده قرار است در کمیسیون مشترک ۸۵ بررسی شود. در این فاصله زمانی حدوداً سه ماهه بسیاری از کارشناسان حوزه فضای مجازی و سیاست‌گذاران در این رابطه اظهار نظر کرده‌اند. آن‌طور که به‌نظر می‌رسد طرح ابتدایی که تیرماه امسال در مجلس اعلام وصول شد آن طریی نبوده که مورد کارشناسی قرار گرفته است. بسیاری همین اشتباه را سرچشمه قضاوت‌های نادرست در رابطه با این طرح می‌دانند. آنها می‌گویند این طرح برخلاف اظهارات مکرر و صریح طراحان که اجرای آن را در راستای حمایت از کسب و کارها و اقدامات قانونی می‌دانند همچنان مورد نقد غیرمنصفانه و اظهارات غیرواقعی است. اما سوال این است که پیش‌نویس طرح کنونی که در کمیسیون مشترک ۸۵ بررسی خواهد شد چه تفاوت‌هایی با طرح بازگردانی‌شده در تیرماه امسال دارد؟

میثم اسماعیلی

جامعه

پیش‌نویس طرحی که هفته آینده قرار است در کمیسیون مشترک ۸۵ بررسی شود، در این فاصله زمانی حدوداً سه ماهه بسیاری از کارشناسان حوزه فضای مجازی و سیاست‌گذاران در این رابطه اظهار نظر کرده‌اند. آن‌طور که به‌نظر می‌رسد طرح ابتدایی که تیرماه امسال در مجلس اعلام وصول شد آن طریی نبوده که مورد کارشناسی قرار گرفته است. بسیاری همین اشتباه را سرچشمه قضاوت‌های نادرست در رابطه با این طرح می‌دانند. آنها می‌گویند این طرح برخلاف اظهارات مکرر و صریح طراحان که اجرای آن را در راستای حمایت از کسب و کارها و اقدامات قانونی می‌دانند همچنان مورد نقد غیرمنصفانه و اظهارات غیرواقعی است. اما سوال این است که پیش‌نویس طرح کنونی که در کمیسیون مشترک ۸۵ بررسی خواهد شد چه تفاوت‌هایی با طرح بازگردانی‌شده در تیرماه امسال دارد؟

است آن را بازنگری کنیم چرا که همه چیز با وضع قوانین جدید درست نمی‌شود. این موضوع مورد اشاره صادق ستاری‌فر، کارشناس مرکز پژوهش‌های مجلس هم است. او معتقد

است برخی از موارد مطرح‌شده در این طرح پیش از این هم وجود داشته و حتی مصوباتی هم پیرو آن وجود دارد. اما تفاوتی هم در این میان به چشم می‌خورد و آن مربوط به ضمانت‌های اجرایی در طرح پیش‌روست. او به جام‌جم می‌گوید: «برخی بندهای این طرح از جمله هویت کاربر، تازگی و ابداعی ندارد بلکه مصوباتی بوده که وجود داشته اما چون ضمانت اجرایی نداشتند در این طرح پیش‌بینی شده و در صورت خطای از اجرا در این طرح مسوولیت‌هایی پیش‌بینی شده است. در رابطه با ماده ۱۷ که مربوط به سهم ترافیک می‌شود هم چون در شورای عالی فضای مجازی در این رابطه مصوبه وجود دارد پیشنهاد ما این است که این بند از مصوبه حذف شود.» البته باید سوی دیگر این ماجرا را هم نگاه کنیم. فارغ از داشتن مصوبه برای برخی بندهای مطرح شده در این طرح باید گفت در رابطه با موارد بسیاری در حوزه فضای مجازی هنوز قانونی در این رابطه وجود ندارد. به عنوان مثال، امروز از بین ۱۸۰ کشور دنیا ۱۱۳ کشور در حوزه حریم خصوصی صاحب قانون هستند. ایران جزو معدود کشورهایی است که در این حوزه قانون ندارد. مافقط در دو حوزه تجارت الکترونیک و جرایم رایانای قانون داریم که هر دو مربوط به بیش از «۱۰ سال گذشته است. جدای از تکرار برخی موارد قانونی در پیش‌نویس این طرح مواردی هم در پیش‌نویس طرح کنونی تازگی دار، مواردی که اتفاقاً در این بازه زمانی کمتر به آن پرداخته شده است. به عنوان مثال براساس پیش‌نویس جدید، افشای داده‌های مردم جرم تلقی شده است. آن‌هم در حالی که یکی از نگرانی‌های عموم در رابطه با اجرای این طرح افشای داده‌های کاربران بوده است. بر اساس این طرح هر مقام مسوولی در هر سطحی چنانچه به داده‌های مردم دسترسی دارد اگر آنها را در اختیار فرد یا دستگاه دیگری قرار دهد، مجرم است. همچنین ممنوعیت تجسس و ممنوعیت تفتیش عقاید و ممنوعیت شنود از جمله مواردی

ساخت ۲۰ هزار مهدکودک در مناطق محروم

علیرضا حاجیان‌زاده، رئیس سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک گفت: «در برنامه‌های سازمان تعلیم و تربیت کودک ایجاد ۲۰ هزار مهدکودک روستایی در مناطق محروم را پیش‌بینی کرده‌ایم.» وی افزود: «مواردی همچون رشد دینی و اخلاقی، تربیت معنوی کودکان، رشد کلامی برای برقراری ارتباط کودکان با یکدیگر، مهارت‌های ارتباطی، رشد شناختی و مهارت‌های زبانی، مهارت تفکر، رشد عاطفی، پذیرش دیگران و احساس مسوولیت از برنامه‌های اولویت دار برای کودکان کمتر از شش سال است.» آموزش و پرورش

تغییرات طرح صیانت در یک نگاه

« در طرح پیشین اعلام شده بود که پلتفرم‌های خارجی باید در ایران دفتر داشته باشند اما در پیش‌نویس جدید اعلام شده که داشتن نماینده عمومی از سوی آنها کفایت می‌کند. **«** در طرح قبلی در رابطه با مسدودسازی به صراحت صحبت شده بود، اما در پیش‌نویس کنونی سلسله مراتب فعالیت یا فعالیت نکردن از اخذ جریمه نقدی تا در نهایت مسدودسازی پیش‌بینی شده است. **«** موضوع مسدودسازی در پیش‌نویس جدید فقط در حیطه اختیار شورای عالی فضای مجازی قرار دارد. **«** در پیش‌نویس جدید برخلاف طرح گذشته مسوولیت‌ها و ضمانت‌های اجرایی متوجه کاربر نیست و در ماده ۳۳ این موضوع تصحیح شده که استفاده از وی‌بی‌ان جرم نیست. **«** براساس پیش‌نویس جدید افشای داده‌های مردم جرم است. هر مقام مسوولی در هر سطحی چنانچه به داده‌های مردم دسترسی دارد اگر آنها را در اختیار فرد یا دستگاه دیگری قرار دهد، مجرم است. **«** ممنوعیت تجسس، تفتیش عقاید و شنود از جمله مواردی است که در پیش‌نویس جدید به آن توجه شده است.

مردم یا باعث منع آزادی شغلی و کسب و کار افراد در این حوزه نشود و البته تنظیم‌گر نمی‌تواند قوانینی را بگذارد که خلاف قوانین جمهوری اسلامی ایران باشد. بسیاری از کارشناسان از محدودسازی به جای مسدودسازی سخن گفته‌اند، آنها می‌گویند برخورد قاطع در حوزه فیلترینگ خود باعث رواج استفاده از وی پی‌ان می‌شود و اساساً موضوع فیلترینگ از معنا تهی می‌شود. این موضوع در ماده ۳۳ پیش‌نویس پیشین هم باعث حواشی شده بود. به نوعی می‌شد بر اساس آن بند این گونه استنباط کرد که استفاده از وی‌پی‌ان به لحاظ قانونی جرم است اما در پیش‌نویس جدید برخلاف طرح گذشته مسوولیت‌ها و ضمانت‌های اجرایی متوجه کاربر نیست و در ماده ۳۳ این موضوع تصحیح شده و استفاده از وی‌پی‌ان جرم نیست.

« انحصار یا انتخاب

یکی دیگر از موارد پرحاشیه در رابطه با این طرح مربوط به انحصار احتمالی پلتفرم‌های داخلی است. آنچه منتقدان این طرح در مخالفت با طرح صیانت عنوان کرده‌اند این است که با اجرای این طرح پلتفرم‌های خارجی مانند اینستاگرام در فاصله زمانی کوتاهی مسدود و پلتفرم‌های داخلی مشابهی در اختیار کاربران قرار داده شود. با توجه به کاربران بالای این شبکه اجتماعی در ایران این موضوع بین کاربران بسیاری مطرح و این اشتباه به نوعی به باور عمومی کاربران این فضا تبدیل شده است. البته تجربه تلخ پیام‌رسان‌های داخلی در زمان فیلترشدن تلگرام هم مزید بر علت شد تا مخالفان به این موضوع بتازند که انحصار پلتفرم‌های داخلی حق انتخابی برای کاربران نمی‌گذارد و این موضوع مصداق آزموده را آزمودن خطاست خواهد بود. تفاوت آشکار دیگر مربوط به پیش‌نویس طرحی که قرار است به زودی بررسی شود مربوط به همین موضوع است. عضو تیم طراح طرح صیانت از حقوق کاربران می‌گوید ایجاد فضای رقابتی در این حوزه به مفهوم مسدودسازی پلتفرم‌های دیگر نیست. او می‌افزاید: «ایجاد فضای رقابتی در این حوزه یک ضرورت است، سوال این است که چرا باید فقط اینستاگرام یا واتس‌اپ داشته باشیم؟ بلکه باید چندین پلتفرم باشد و خود کاربر آن را انتخاب کند.» استدلال این کارشناس مرکز پژوهش‌های مجلس پیرامون این موضوع این است که در حال حاضر کاربران نیاز به یک بستر امن برای ادامه فعالیت خود در این حوزه دارند. او می‌گوید: «اگر ای‌پی‌های ایران توسط پلتفرم‌های خارجی تحریم شد چه اتفاقی می‌افتد؟ اگر روزی اینستاگرام تصیم‌گرفت که دیگر به ایرانی‌ها خدمات ندهد، هزاران فردی که در این بستر درحال کسب درآمد هستند تکلیف‌شان چه می‌شود؟»

قانونی برای حمایت از کودکان در فضای مجازی

مقایسه، همواره روشی است که با استفاده از آن می‌توان استدلال به درستی یا نادرستی امری کرد. هر چند در مقام مقایسه همواره باید شرایط زیستی، فرهنگی، بومی ... را لحاظ کرد اما در این میان مواردی هم بوده‌اند که به واسطه جهانشمول بودن‌شان قابلیت کارایی فراگیری دارند. در این حوزه هم می‌توان با مقایسه قوانین برخی کشورهای اروپایی به خلأهای قانونی در این حوزه پی برد. به عنوان مثال با مرور قوانین اروپا می‌توان متوجه شد که روی چند موضوع

تاکید بسیاری وجود دارد. فارغ از نقد و پرداختن به این‌که این موضوعات خوب یا بد هستند، آنها در تدوین قانون اصولی نظیر آزادی بیان، حمایت از آزادی فردی، حمایت از کودکان در مقابل محتواهای مضر، تکنگرایی رسانه‌ای و تنوع فرهنگی، تسهیل رقابت، مقابله با اطلاعات غلط و گمراه‌کننده، حمایت از نوآوری، مقابله با ترویج تروریسم و نژادپرستی و شفافیت را محور قرار می‌دهند. اصول و قوانینی که برخاسته از مطالبه عمومی و البته نظام ارزشی جامعه است و به همین دلیل عموم جامعه هم آن را قبول دارند و آن را ارزش می‌دانند. این در حالی است که در حال حاضر ۸ میلیون و ۸۰۰ هزار کودک در ایران دسترسی به فضای آنلاین مجازی دارند و

بر اساس برآوردهای گروه آموزش و پرورش مرکز پژوهش‌های مجلس نزدیک به یک میلیون و ۸۰۰ هزار دانش‌آموز به محتوای نامناسب دسترسی پیدا کرده‌اند در صورتی که هیچ قانونی برای صیانت از کودکان در فضای مجازی وجود ندارد.